

Asia: VN/1245/2021

## **Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

### **Yleiset huomiot hallituksen esityksestä**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

Lainsäädäntömuutokset terveydensuojelulakiin, vesihuoltolakiin ja ympäristönsuojelulakiin noudattavat ensisijaisesti valtionhallinnon vastuualueita. Vesihuollon toimialan näkökulmasta lainsäädäntöympäristö on pirstaleinen ja pirstaloituu edelleen, kun toimialaa sääntelevää ja osittain päällekkäistä lainsäädäntöä esitetään monessa laissa. Erityisesti tämä korostuu hallituksen esityksen tietojärjestelmiä käsittelevissä lainkohdissa.

### **Huomiot esityksen taustasta, tavoitteista ja nykytilan kuvauksesta: jaksot 1 - 3**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

### **Huomiot esityksen nykytilan kuvauksesta ja vaikutuksista: jakso 4**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

### **Yleiset huomiot terveydensuojelulaista**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

### **Terveydensuojelulaki 16 § Soveltamisala**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

### **Teveydensuojelulaki 16 a § Määritelmät**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 17 § Yleiset laatuvaatimukset**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

Kiinteistön ja vesihuoltolaitoksen välinen vastuuraja tulisi talousveden laadun osalta yksiselitteisesti määritellä siihen kohtaan, jossa kiinteistön vesijohto on liitetty laitoksen vesijohtoverkoston. Vedenlaadun muuttuminen esimerkiksi veden lämpenemisen tai kiinteistön putkilaitteiden materiaalin vaikutuksesta kiinteistöllä ei ole laitoksen vaikutuspiirissä.

## **Terveydensuojelulaki 17 a § Laatuvaatimuksista poikkeaminen**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 17 b § Vedentuotantoketjussa käytettävät kemikaalit, materiaalit ja tuotteet**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 18 § Talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan hyväksyminen**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 18 a § Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 19 § Riskiperusteisen lähestymistavan yleiset periaatteet**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 19 a § Talousveden toimitusjärjestelmän riskienhallinta**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

Vesilaitoksen riskinhallintaprosessissa (WSP) on kirjattu myös riskejä, joiden hallintakeinojen toimeenpano kuuluu viranomaisten ja kolmansien osapuolten vastuulle, mutta voivat aiheuttaa vedenjakeluketjun saastumisriskin. Esimerkkeinä mainittakoon teollisuuslaitosten vesijärjestelmiin

liittyvä riskinhallinta, pelastuslaitoksen tapa käyttää paloposteja jne. Koska nämä osapuolet eivät ole vesihuoltolaitoksen ohjaus- ja vaikutuspiirissä, lakiin tulisi lisätä viranomaisille velvoite toteuttaa omalle vastualueelleen kuuluvia riskinhallintatoimenpiteitä, sekä edistää ja velvoittaa kolmansia osapuolia toteuttamaan niitä.

## **Terveydensuojelulaki 19 b § Talousveden toimitusjärjestelmän riskienhallinta**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

Terminologian epäselvyyden takia tässä ei täysin avaudu, tarkoittaako ”riskienhallinnan toimenpidesuunnitelma terveyshaittojen ennalta ehkäisemiseksi” WSP-konseptiin kuuluvaa riskienhallintatoimenpiteiden toteutusta, vai onko kyseessä erillinen, uusi suunnitelma? WSP on jatkuva prosessi, jossa uudet investoinnit tai muuttuneet olosuhteet huomioidaan päivityksenä.

## **Terveydensuojelulaki 19 c § Ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen riskienhallinta**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 20 § Talousveden laadun valvonta ja tiedottaminen**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 20 a § Talousveden välityksellä leviävän epidemian tai muun terveyshaitan ehkäiseminen**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 21 § Tietokokonaisuudet**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 47 § Viranomaisen oikeus saada ja luovuttaa tietoja**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 49 a § Tutkimuslaboratoriot**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulaki 49 b § Tutkimuslaboratorioiden valvonta**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Terveydensuojelulain liite**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Yleiset huomiot vesihuoltolaista**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Vesihuoltolaki 3 § Määritelmät**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

Jos laissa jatkossa tulkitaan talousvettä toiselle laitokselle myyvä vesilaitos tukkuvesilaitokseksi, laissa tulee selvästi osoittaa että vesihuoltopalveluiden myyntiehdot eivät kuulu vesihuoltolain soveltamisalaan eikä myyntiin sovelleta esimerkiksi hinnoitteluun tai muihin sopimusehtoihin liittyviä vesihuoltolain mukaisia rajoituksia.

## **Vesihuoltolaki 4 § Viranomaiset**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## **Vesihuoltolaki 15 § Vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuus**

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

Riskiperusteisen raakavesitarkkailun tulosten toimittaminen viranomaisille on lähtökohtaisesti perusteltua. Tietojärjestelmien osalta tulee kuitenkin varmistaa, että ympäristöhallinnon tietojärjestelmiin tallennettu tieto on myös vesihuoltolaitoksella vaivattomasti käytettävissä ja että järjestelmään tallennetaan myös muiden toimijoiden tarkkailuvelvoitteisiin kuuluvat pinta- tai pohjavesitiedot.

Vesihuoltolaitoksen näkökulmasta erityisesti raakaveden riskinhallinnan suunnittelu- ja raportointikokonaisuus vaikuttaa kuitenkin sekavalta sisältäen terveydensuojelulaissa (19a §), vesihuoltolaissa (15 §) ja ympäristönsuojelulaissa (222 §) määrättyjä hyväksymis- ja raportointitehtäviä, joita kukin valvontaviranomainen lukee erikseen. Vaarana on, että laitos veloitetaan raporttoimaan samoja tietoja erikseen usealle viranomaiselle sen sijaan, että lain tavoitteiden mukaan raportointia pyrittäisiin keskittämään ja tiedonvaihto tapahtuisi viranomaisten välillä.

Laitoksen näkökulmasta on lisäksi riskinä hallitsematon kehitys, jossa viranomainen siirtää itselleen kuuluvaa tarkkailu- ja raportointivelvoitetta ja kustannuksia vesihuoltolaitoksen vastuulle laajemmin, kun raakavesiseurannan riskinhallinnan näkökulmasta olisi perusteltua. Vedenhankinnan

riskiperusteista tarkkailutarvetta laajempiin määräyksiin ajaututaan tyypillisesti silloin, kun viranomainen ei saa saastuttajaa tai maanomistajaa tarkkailu- ja raportointivastuuseen, tai kun esimerkiksi maa-aines- tai ympäristöluvan tarkkailuvelvoite ei ole riittävää toiminnan pinta- tai pohjavesivaikutusten todelliseen seurantaan ja arviointiin.

## Vesihuoltolaki 16 § Tiedottamisvelvollisuus

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## Vesihuoltolaki 16 a § Asiakirjojen julkisuus

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## Vesihuoltolaki 20 d § Vesihuollon tietojärjestelmä

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

## Ympäristönsuojelulaki 222 § Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

Viranomaisten tietojärjestelmä ja viranomaisten keskinäinen tietojenvaihto on lähtökohtaisesti kannatettavaa. Haluamme kuitenkin nostaa esille huomion, että kaikissa tilanteissa yhden viranomaisen luottamukselliseksi luokitteleva tieto on saatettu luovuttaa kolmannelle taholle toisen viranomaisen toimesta. Pyydämme lain valmistelijaa tähän liittyen varmistamaan, että yhden viranomaisen tekemä asiakirjaa koskeva luottamuksellisuus- tai salauspäättös säilyy riippumatta tietoa käyttävästä viranomaisesta.

## Markkinavalvontalaki 1 § Soveltamisala

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

Kautto Kari  
ALVA yhtiöt Oy - Lisätietoja Jukka Tyrväiseltä Alva-yhtiöt Oy